

Riksstyrelsens proposition till nya stadgar 2022

I sitt arbete med Rädda Barnens nya stadgar har riksstyrelsen arbetat in organisationsutredningens förslag som utmynnade i riksstyrelsens organisationsproposition: *Ett Rädda Barnen – här och nu för framtiden*. Avsnitt 3 i det dokumentet behandlar förslag som till delar har stadgepåverkan. Dessa har omarbetats till stadgelydelser som återfinns i riksstyrelsens förslag till nya stadgar. Dessutom har riksstyrelsen gjort några ytterligare förslag till stadgeändringar.

Stadgeförslaget har följande övergripande mål:

- Stadgarna ska vara lätta att använda för förtroendevalda och anställda. De ska vara beständiga. Endast det som behöver stadgeregleras ska finnas med, andra viktiga förhållningssätt och regler ska återfinnas i övriga styrdokument.
- Stadgarna ska bidra till arbetet med att skapa "Ett Rädda Barnen" där det råder klarhet kring ansvar och befogenheter för riksorganisationen, distrikts- och lokalföreningarna. Det ska som förtroendevald vara enkelt att följa stadgarna i arbetet vare sig det är lokalt, på distriktsnivå eller på nationell nivå.
- Stadgarna ska garantera att Rädda Barnen följer allmän lagstiftning och GIVA Sveriges regler.
- Stadgarna ska harmoniera med Internationella Rädda Barnens stadgar och styrdokument.
- Språket i stadgarna ska vara enhetligt och enkelt. Stadgarna ska vara så korta och tydliga som möjligt.
- Vikten av dialog och samverkan ska slutligen genomsyra stadgarna.

Stadgepropositionen innehåller många ändringar, en del stora en del mindre. Här följer en sammanfattande redovisning med en kort beskrivning av de **viktigaste materiella förändringarna, d.v.s. förändringar i sak**. Dessa är *kursiverade* efter varje paragraf nedan samt med hänvisning till relevant avsnitt i organisationspropositionen där sådant finns, detta för att ge ytterligare beskrivning. Under några paragrafer har riksstyrelsen kommenterat lite utförligare för att klargöra. **För att kunna jämföra alla ändringar i stadgeförslaget underlättar det om du läser riksstyrelsens förslag parallellt med Rädda Barnens gällande stadgar, vilka också biläggs för att underlätta.**

Stadgeförslaget kommenterat paragraf för paragraf

§ 1 Ändamål. Uppdrag, värdegrund och grundprinciper (*Tillagt Barnkonventionen samt gjorda förtydliganden på flera punkter under Uppdrag, värdegrund och grundprinciper inkluderande bestämmelsen om kontantbidrag.*)

Utifrån teman i uppdragsbeskrivning för organisationsutredningen och samlade utgångspunkter samt lärdomar i slutrapporten är riksstyrelsens intention att förtydliga vad Rädda Barnens uppdrag, värdegrund och grundprinciper är; vad Rädda Barnens samhällsroll är, att Rädda

Barnen är en folkrörelse och därmed möjliggörare för ideellt engagemang, varför vi ska arbeta som ett Rädda Barnen samt att vi är en organisation *för* men också *med* barn.

Kontantbidragsförbudet är centralt och stadgereglerat, inte endast i Rädda Barnen, utan även i många ideella allmännyttiga frivilligorganisationer. Rädda Barnen ska inta en oberoende ställning i sitt uppdrag. Egen insamling av ekonomiska medel är en viktig förutsättning för detta. Medel som samlats in i Rädda Barnens namn ska användas för insatser i Rädda Barnens verksamhet. Ibland kan undantag vara nödvändiga. Riksstyrelsen har förtydligat bestämmelsen om när och hur undantag från förbudet mot kontantbidrag kan göras och hur sådana beslut ska följas upp och redovisas.

§ 2 Medlemskap *(Den som är aktiv i verksamhet i Rädda Barnen ska också vara medlem, samt beslut om fördelningen av avgiften.)* **Läs mer under 3.1. och 3.3. i organisationspropositionen.**

I organisationspropositionen ges förslag på att den som är aktiv inom Rädda Barnen också ska vara medlem. Vårt stöd för drabbade i kriget i Ukraina och det omfattande arbetet från Rädda Barnens alla aktiva och nya engagerade krafter visar på behovet av flexibilitet i kravet på medlemskap vid akuta allvarliga händelser. Detta har resulterat i en modifierad stadgeskrivning om att den som kontinuerligt är ideellt aktiv inom Rädda Barnens verksamheter ska vara medlem. Men att den som tillfälligt arbetar som volontär för Rädda Barnen vid akut händelse ska erbjudas medlemskap och informeras om medlemskravet. Akuta händelser är allvarliga händelser som Rädda Barnen inte kunnat råda över, såsom krig, naturkatastrof och pandemi; dvs. händelser som också åsyftas i sista stycket i 1 § stadgarna.

Riksstyrelsens intention med fördelningsförslaget är på intet sätt att minska den generella tilldelningen till lokalföreningarna utan tvärtom att snabbt kunna justera så att behov täcks vid ändrade förhållanden. Riksmötet samlas endast vartannat år, medan behoven hos våra lokalföreningar kan förändras över betydligt kortare tid. Ekonomiska fördelningsbeslut kan därmed behöva ändras och åtgärder vidtas med kortare mellanrum än tvåårsperioder. Riksstyrelsen ser därför ett värde för vår målgrupp barnen samt för lokalföreningarna med större flexibilitet och kortare beslutsvägar i denna fråga. Så skulle bli fallet om beslut om medlemsavgiftens fördelning flyttas från Riksmötet till riksstyrelsen. Riksstyrelsen föreslår därför att så sker och att beslut fattas i dialog med och med information till lokalföreningarna. Beslut om fördelningen av medlemsavgiften från lokalföreningar till distriktet fattas som tidigare på distriktens årsmöten. Fördelningen av medlemsavgiften mellan Rädda Barnen och RBUF regleras i samverkansavtalet.

§ 6 Organisation *(Tillägg om arbetsgrupper, förtydliganden av distriktets uppdrag och roll samt av företräderskapet inom Rädda Barnen.)* **Läs mer under 3.6, 3.7 och 3.9 i organisationspropositionen.**

Som underlag för att förtydliga distriktets roll, ansvar och mandat har riksstyrelsen haft organisationsutredningens rapport och erfarenheterna från arbetet med organisationsutredningen samt sammanställda underlag från verksamhetskonferensen i november och från dialogveckorna våren 2021.

§ 7 Generalsekreterare och kansli (juridiska förtydliganden)

§ 8 Räkenskaper och revision i Rädda Barnens tre organisationsled samt förvaltning av tillgångar (Förtydliganden ang. uppdrag och handlingars tillgängliggörande. Val av revisionsbyrå som utser den auktoriserade revisorn. Krav på att ha auktoriserad revisor för lokalföreningar och distrikt med mycket hög balansomslutning.)

Att ha god kontroll på Rädda Barnens medel är mycket viktigt. Rädda Barnens tillgångar ska förvaltas med omsorg och på ett betryggande sätt i enlighet med § 1 i stadgarna samt Giva Sveriges och Svensk Insamlingskontrolls riktlinjer. Riksstyrelsen bedömer därför att det är rimligt att Rädda Barnen har samma kravnivå på revision för lokalföreningar och distrikt som för de internationella samarbeten Rädda Barnen har som finansieras av SIDA. Där är nivån satt till 500 000 kr. Därför föreslås att riksstyrelsen kan besluta att revisor för lokalförening och distrikt vars balansomslutning överstiger 10 prisbasbelopp ska vara auktoriserad. Att välja att koppla gränsen till prisbasbelopp gör att beloppet varje år justeras automatiskt med inflation etc. Prisbasbeloppet för 2022 är 48 300 kr.

§ 9 Riksmöte och årsmöten samt extra riksmöte och extra årsmöte (Förtydliganden av innehållet på dagordningen för att underlätta allas arbete, förtydliganden om valbarhet, avskaffande av vilande föreningar, förenkling och förtydligande av reglerna för nedläggning, sammanslagning och nybildning. Paragraferna för Årsmöte/Riksmöte och Extra årsmöte/Extra Riksmöte har slagits samman för att undvika upprepningar.) [Läs mer under 3.5. i organisationspropositionen.](#)

Riksmötet antar uppdragsbeskrivning för valberedningar.

§ 10 Styrelsen (Förtydliganden av innehållet på dagordningen för att underlätta allas arbete, tillägg med regler för protokoll och firmateckning.)

§ 11 Förändringar av Rädda Barnens organisation och nedläggning av Rädda Barnen (Förenkling och förtydligande regler för nybildning) [Läs mer under 3.5. i organisationspropositionen.](#)

§ 12 Stadgarnas giltighet, stadgeändring (Ökat majoritetskrav för beslut om ändringar av § 1 och § 7 i stadgarna.)

För att ändra Rädda Barnens stadgar krävs idag 2/3 majoritet på Riksmötet. Riksstyrelsen föreslår ett förstärkt skydd till 3/4 majoritet för Rädda Barnens portalparagraf § 1 om Rädda Barnens ändamål: vårt uppdrag, värdegrund och grundprinciper. Vi vill stärka skyddet mot fientliga övertaganden och försök att förändra Rädda Barnens karaktär som barnrättsorganisation liksom att skydda Rädda Barnens viktiga arbete som utgår från Barnkonventionen där varje barns rätt till liv, hälsa och utveckling, utbildning, trygghet och skydd samt rätt och uppmuntran till delaktighet ska tillgodoses. Riksstyrelsen föreslår ett förstärkt skydd till 3/4 majoritet även för §7 (Generalsekreterare och kansli, juridiska förtydliganden), där Rädda Barnen är bunden av långsiktiga avtal såsom anställningsavtal och kollektivavtal samt av arbetsrättslig lagstiftning.

Riksstyrelsen föreslår Riksmötet

Att anta nya stadgar i enlighet med riksstyrelsens stadgeproposition
Att de nya stadgarna träder i kraft 2023-01-01.